

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap eszlemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetésai.

Hirdetők jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseik még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Békéscsaba: Schalek H., Dukas M., Oppalki A., Danke G. L. és társai és Korall. Brúndon: Stern M.

Nyiltér petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A kaszárnya kérdéséhez.

Ezen, városunk jövőjére rendkívüli fontossággal bíró ügy a minap a városházán ismét szöngyre került. A város közönsége feszült figyelemmel várja az ügy lebonyolítását.

Hogy is ne! Hisz Csáktornya haladását, fejlődését csak nem rég akasztotta meg a járásbírósg szétválasztása, az ukki vasút és a varazsdi zóna. Csáktornya elvesztette a vendvidéket, Lendva vidékét, Alsó-Muraközt, a zóna által meg ma-holnap ugyszólván Varazsd külvárosává lesz.

Szükséges tehát valami, ami Csáktornya városát kárpótolja, ami haladását elősegítse, a mi új életet! adjon neki; legyen az akár katonaság, akár gyár, akár ipartelep! Ami előbb kínálkozik, azt kell megragadni!

A kaszárnya építésére nézve elágazók a vélemények. Kétféle nézet tűnik ki főleg a sok közül. Az egyik rész azt mondja: ha nem kerül sokba és ha elbirjuk a terheket, építsünk! A másik azt mondja, hogy semmi szín alatt ne építsünk. Az egyik párt az anyagi előnyöket és hátrányokat mérlegeli, a másik főleg a hazafiasakat.

Az anyagi kérdés mindenek előtt megfontolandó, mert ha a város nem bírja ki

a terhet és ha az anyagi haszon nem áll arányban a kiadásokkal, akkor semmi szín alatt ne vágjon bele az építkezésbe.

A hazafias aggodalmaknak azonban nincs reális alapjuk. Meghajolunk a hazafiasan gondolkodók előtt! Hogy vannak Csáktornyan, — s nem kevesen — akik félve gondolnak arra, hogy a horvát katonaság esetleg romba dönthetné városunknak és vidékünknek hazafiság tekintetében eddig elért eredményeit, az szép és dicséretre méltó jele annak, hogy városunk magyarázelmű. De az aggódás indokolatlan, mert e tekintetben nincs mitől félnünk!

Ugyanis a katonaság nem avatkozhatik bele sem a politikai, sem a polgári, sem a társadalmi, sem a nemzeti mozgalmakba. Ezt a katonai reglement erősen tiltja. Már a katonai iskolák nevelési rendszere is olyan, hogy mindenek felett a fő hadur iránt feltétlen engedelmességet és a közös haza (monarchia) iránti szeretetet, de épenséggel nem a horvátok iránti vonzódást csepegtetik a tisztjelölt szívébe. A tiszt tehát bizonyára mit sem törődnek azal, hogy mi hazafiság tekintetében mit csinálunk — s ha mégis törődne, azon nagyon könnyen lehet segíteni. Aztán, ha ezen körülmény nem is állana fenn, ne feledjük, hogy különösen a lovasságnál nem minden tiszt német vagy horvát, sőt mindenütt több a magyar, mint a horvát.

A legénység pedig e tekintetben alig jön számba, mert az a kaszárnyában lakik s a néppel nem érintkezhetik, az esetleges érintkezés bizalmas nem lehet, mert a legénység évről évre változik. A zagorjai horvát nép amúgy is oly szegény s nála oly kevéssé van kifejlődve a nemzeti érzet, hogy nem bánja, akár minek kell lennie, csak kenyerre meg sója legyen.

Azt mondják sokan: még ha huszárok jönnének! Erre is válaszolunk. A lovas ezrednek nincsenek helyhez kötve, ellenkezőleg 3—4 év alatt felváltják egymást. Horvát-Szlavonország területén 3 lovas ezred van elhelyezve (közülük egy huszár ezred is), melyek váltakoznak vidék tekintetében. Mire a kaszárnya felépül, arra éppen Csáktornyan a huszárokra kerül a sor. Akkor aztán — illetékes helyről hallottuk! — a város közönségétől függ, hogy a honvédelmi miniszterium közbejöttével elrendeltesék, miszerint a huszár ezred állandóan Csáktornyan maradjon. Még hazafias missiót is teljesítünk, ha slavoniai magyar véreinket, kik a huszárság legnagyobb részét teszik, hozzánk vonjuk.

Még az sem volna baj, sőt tágasabb hazafias politika érdekében határozottan figyelemre méltó dolog, hogy a horvát ezred egy része itt Magyarországon volna elhelyezve. Vagyunk — hála Isten-

A „Muraköz“ tárczája

Kienruss Ottokár

vagyis, hogyan kell a kishirdetést kipróbálni.

(Vége).

Most, — csináltak fiuk ingerlik, főleit czibálják, hogy a fűsikeltő quintetben való részveleire hangolják. És ő vénségére gyerekdajkává lett, mert a papus egyeduradalma ezt a nemes hivatást jelölte ki számára. Beh sokszor rágondolt első feleségére, kit hivatalával együtt kapott, s ki e tekintetben is pártatlan asszony volt. Oh, miért hozta az a Gombkötő Jancsi a negyedik számot, mért nem hozott egyet se, miért hirdetett az újság gyermektelen özevegycet; miért nem maradt csuzos lábu vizslájával kis szobájában, mely nem volt nagyobb egy faköpenyegnél; miért nem elégedett meg safrányos levessal, tarhonyával, csehpmaszszal életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özevegysége hatodik évében.

Az asszony összesírta a gyermekeket egy csomóba, de ha sírnak, nem állítja el könnyeiket. Mosolygása közben nem támad orcáján gödröcske, mert sohasem mosolyog, ha ő látja. Nem simogatja meg kóvér tokáját, mert nem is simogathatná meg, mert a sok bánattól sovány, mint valami Succi s olyan ösztövé az álla, mint valami csöszkunyhó eszterhélya. —

De az idő még mindig haladt s eljött az a

nap is, a melyen Kienruss Ottokár letelepedett a karosszékre, előhuzott szebőből néhány darab krumplicukrot, magához csalta a legkisebb Richi gyereket s lábára ültette.

— Te jó gyerek vagy Richika, kapsz krumplicukrot sokat. Ugy-e a szegény papa is adott, az is szeretted a Richit. A Richi is megsíratta, mikor eltemették a szegény apuskát.

— Miféle apuskát temettek el? kérdezte Richika egy darab cukor után nyulva.

Hát a Richinek a papáját.

— Melyik Richinek a papáját?

— A te apádat.

— A Feri papát? — A Feri papa most is él, messze, messze. Majd eljő, meglátod. Hogyan megörül majd a mama! Ugy-e te is szereted a Feri papát, ugy-e szereted!

— Feri papa — ütődött meg a vizsgáló bírő. — A Feri papa, a Feri papa, miféle Feri papa! — Teringgettél, de meleg van ebben a szobában! — Nono! — Hát mond csak kis fiam, te jó kis, aranyos fiucskám...

— De előbb adj egy kis cukrot!

— Nesze, nesze galambom. — Hát... hát nagyon sirt a Feri papa mikor mamátok meghalt?

— Jaj de ostoba vagy! Azt mondod, hogy a mama meghalt, pedig most pingálja magát a parádés szobában. Megmondom a Juczi szakácsnének, az ugy kinevet, de ugy kinevet, hogy nem mersz a szemébe nézni.

Kienruss Ottokár mint a göszkázán oldala,

ugy izzadt; a hosszu függönyök futkostak körülötte, mint nagy uri dámak uszályai.

— Richikám, édes fiam, aranyos fiam, látad azt a szép piros gyepőt, azt a csengőkkel teleaggatott gyepőt, meg azt a szép tarka ostort a kirakatban...

— Vedd meg nekem. Tudod, akkor ide rakótöm a nyakadra, te leszel a paripa, én a kocsis, aztán csinog-csönög a sok csörgő ha szalad. Ha megveszed, sohasem csapom meg a korbácsesal, az arcodat.

— Jól van jól, de még azt sem mondtad meg, hol laktatok előbb?

— Hiszen a mama is onnan jött. Ott laktunk a Serbán Makszi papájánál, kinek volt szép csacsija, kocsija, az ám. De a Feri papa egyszer eljött abból a városból, ahol ő lakott s a mamával azt mondták, hogy a mama elutazik ide hozzád, később majd mi is utána megyünk. Először eljött a mama, azután az Andris, azután... hiszen tudod ugyis. — Adj most egy darab cukrot!

Kienruss Ottokár életének hatvankilencedik, nyugdíjaztatásának tizennegyedik és házasága harmadik évében mintha eser ördög ölegette volna — Hétszázhetvenhét tenger sárkánykigyó! Hej ha most megnyílnék alatta a padló és a koporsókereskedőné pinózján át lesüllyedne a föld középsébe mint valami kukac, azon át, keresztül-kasul levegőn, poklon a semmisségbe!... Ha ő most kénkőves tüzes esőt tudna a földre zúdítani, hogy pusztulna el véle együtt minden, de minden!

Szent habakuk, Nepomuczenus, Bonifacius, ti völpök nyelvű tolmácssai és közvetítői minden jámbor keresztényeknek: segítetek! Hiszen ab-

nek! — oly erősek hazafiság dolgában, hogy hatni tudnánk magyarságunkkal a katonaságra is társadalmi uton. Nem ártana, ha a horvátok megismernének bennünket! Sok bajnak a viszonyok nem ismerése az oka és sok kellemetlenséget és surlódást lehetne idejében elhárítani, ha a kölcsönös érintkezésre alkalom nyujtatnák!

Czélunk az volt, hogy a kaszárnya építésnél hazafiság tekintetében felmerült aggodalmakat eloszlassuk. Ott, a hol arra is gondolnak — mint Csáktornán — hogy hazafiság tekintetében bajt okozhatna egy nem tiszta magyar katonaság, jól áll a magyarság ügye! Dicséret és elismerés illel meg a hazafias aggodókat! Le a kalappal előttük! De azért a kaszárnya építés kérdésénél mégis túlzott az aggodalmuk.

Ne ez, hanem az, hogy van e pénzünk s fizeti-e magát a kaszárnya építése? — legyen a mérvadó.

Különfélék.

— **Csáktornya** mezőváros számadásának összes kimutatása az 1891. évről — czim alatt, csinos kiállítású füzetben számol el Deák József városi főzetárnok a város vagyonának múlt évi kezeléséről. A bevétel és kiadás rovata 69.487 frt 53 kr egyenleget tüntet ki. A vagyon és teher egyenlege 471.508 frt 14 kr.

— **Hubby János** világhírű hegedűművészünk jelenleg hazánk vidéki városainak hangversenyez, mindenütt óriási lelkesedést keltve páratlan művészetével. Csáktornán — mint már jeleztük — a művész folyó hó 12-én játszik, 14-én pedig Fiumében. A csáktornyai hangversenyre jegyek előjegyezhetők s immár előre válthatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

— **Méhészeti előadást** fog tartani e hó 11-én Csáktornán az áll tanítóképző-inté-

zetben Dömötör László mészési vándor-tanító. Ezen gyakorlati előadásra a t. érdeklődő közönség is ezennel meghívatik.

— **Sarközi-féle** csáktornyai magyar zenekar Marburgba kapott meghívást mult hó 25-én, a hol egy előkelő kávéházban 3 nap egymásután nagy és válogatott közönség előtt játszott

— **Varasdi** „Napred” czimű tam-burás zenekar mult hó 25-én a „Hattyu” vendéglő éttermében szép számu közönség előtt mutatta be ügyességét. Néhány magyar nótát is játszottak, melyeket a közönség tüntetőleg megtapsolt.

— **Kotor város** művelődés egén — mint írják, — új hajnal fényt látunk feltűnni. E város lelkes képviselőtestülete márczius hó 25-én határozatilag kimondotta, hogy jövő 1893. évben új iskolát fog építeni. Az idén az építéshez szükséges téglá s egyéb anyagot fogja beszerezni. Kezdeményező városi községtanács neve Kotor fejlődésében elenyészhetetlen betűkkel lesz feljegyezve s az utókor méltó hálaája követendő szép tettüket. Adjon a magyarok Istene korunk igényeit bölcsen felfogott képviselő-testületnek szép munkájához erőt és kitartást!

— **Az igazság érdekében** A „Bp Hirlap” nak mult héten megjelent egyik számában valaki a mura-siklósi (vratinscezi) iskola ügyét szellőztetve, az ottani állapotokért kir. tanfelügyelőt teszi felelőssé. Minden, a muraközi tanügyi viszonyokat ismerő egyén jól tudja, hogy kir. tanfelügyelőnk, daczára megyénk nagy kiterjedésének, mily óriási eredményt mutatott fel különösen Muraköz népoktatása terén Zalavármegyében 7 évig való hivataloskodásának rövid ideje alatt. Vádat tehát ellene csak a rozsarakat emelhet. A mura siklósi botrányos ügyet ismerjük mi is nagyon jól, tehát tudjuk, hogy annak ki a főokozója. Ugyanis bizonyos okokból s bizonyos kántor iránti tekintetből körmönfont módon huzatott, vona-

lott a választás megejtése. Mikor végre a kir. tanfelügyelő a helyszínen megsürgette a tanítói állás betöltését s a pályázat kiíratott, sőt a választás két ízben az egyházmegyei tanfelügyelő és a főszolgabíró jelenlétében megejtették, — ugyancsak két ízben meg is semmisítették a választás, hogy bizonyos tervek a mostani kántorral sikerüljenek. Hosszu volna itt elmondani, hogy miként üzelettel e volt okleveles tanító, miként hirdette 5-ször pályázat terminus nélkül s miként ijesztettek el a pályázók, hogy a tanügyi, egyházmegyei és vármegyei hatóságoknak por hintessék a szemökbe! Ugy tudjuk, hogy a kir. tanfelügyelő és a kerületi esperes urak szigorú elbánás tárgyává teszik az ügyet s meg fogják érteni a törvény tiszteletének szentességét!

Tűzvész F. hó 27-én éjjel Fityeházán erős déli szél mellett iszonyu tűzvész pusztított; leégett 23 lakház és 50 melléképület, a tűzkárosultak éppen hogy saját valamint gyermekeik életét menthették meg, házi butorzatuk, gabonájuk, takarmányuk mind a tűz martaléka lett; úgy, hogy most a jó szívil emberek segítségére vannak szorulva szegények. — Elégett 2 drb szarvasmarha és 10 drb sertés. — A kár 15 000 frt. Emberélet szerencsére nem esett áldozatul, egy fiatal asszony ugyan bent szorult égő házában, de szomszédjai kimentették. — A tűznél első sorban Murakeresztur, utána Bajcsa községek jelentek meg fecskendőkkel valamint Molnári község és a derék légrádi tűzoltók az ottani tiszteendő káplán ural és siettek a vész színhelyén segíteni, menteni, és különösen nekik köszönhető, hogy sikerült localizálni a tüzet és nem égett le az egész falu. — A fityeházi tűzről még a következő értesítést vettük: Fityeháza községben az április hó 27-én esti 10 óra körül kiütött tűz rémületbe hozta még a nagyobb távolságban fekvő községek lakóit is. A gyenge szellő segített a romboló elemnek s a széles utca mindkét sora pillanat alatt lángban volt ugyannyira hogy mindenki csak életének megmentésére gondolhatott. A közeli tűzoltó-testületek lélekzakadva siettek szembeszállni s megvívni a pusztát elemmel. Először a murakeresztúri tűzoltók érkeztek meg, utánuk jöttek a kollátszegi, bajcsai, molnári és légrádi tűzoltók fecskendőkkel. Daczára a legnagyobb s hosszas erőfeszítésnek 27—36 lakóház összes melléképületeivel esett a tűz martalékaul. Oly mértékben rombolt az elem, hogy a másik egész nap is erős munkát adott az izzó tűzök elfojtására. Egy fiatal asszony gyermekével az ágy alá menekült ijedségében s teljesen eszméletlenül huzták ki őket sz ablakon, később azonban magukhoz tértek, így tehát ember életben kár nem történt. Állatok azonban kisebb mennyiségben ott veztek. Sok családnak épen csak a rajta levő ruhája maradt meg. Azt a jajveszékést sirást, mely már a távolból is megráztá az ember idegeit, az érzékenyebbek alig bírták volna el, s látni azt, mint futott, ugrált körben esze nélkül a szerenczétlen, majd kővé meredt s össze esett. Nagyobb nyomorba jutottak szegények, mint az Árva megyeiek. Előzött 3 évvel is nagy tűzvész volt községünkben. A tűz oka eddig még nincs kiderítve.

— **Bácsi János** szerkesztésében megjelenő „Az én Újságom” czimű képes gyermek hetilap 1892. márczius 27-iki 13. számának tartalma: Balassa vitéz. Történeti elbeszélés. Képekkel. Irta: Gaal Mózes. (Folytatás). Babavár. Irta: Kornélia néni.

ban a genealogiai táblázatban, mit a Richi gyerekből kicsalt, mindenki benne lehet, csak ő nem! A gyerekek papája a Feri papa, kis más városban lakott, nem abban, melyben a mamájok, ki állítólag Feri papa huga, a ki meghalt, de tulajdonképen mégis él, ide jött hozzá, tehát itt van, az ő felesége, de gyermekeinek mégis Feri papa a papájok... Csak legalább az Oszkár gyerek ne hasonlítana az unokatestvéreireihez!

Kienruss Ottokár eleost hazuról beszélgatta az egész határt. Már sötétedett, mikor az erdőbe ért, és fáradtan leült egy fatörzse, izzó homlokát tenyerébe hajtva... Hát egyszer csak messze-messze a völgyfenék fenyesében gyengén kopó csaholása hangzik. Sugás-bugás támad, riadósra ébred az aprómadár, majd ágak zöreje, csútlól csattogás ver neszt; szétválnak a sűrű, kidobban a tisztásra a vad. Egy pillanatra tágira nyitott orlyukkal szimatol, eltűnik aztán. Kis vártatva fakó vörös árny suhan utána... Szegény mojsi, szegény kutya! Több eszed van nekéd, mint a gazdádnak. Bár maradtunk volna mi ketten az erdőké, a rengeteg kőborlói; löttem volna igazi bakot!...

Kienruss Ottokár tovább futott a korcsmárah. A korcsmaszobák rezes orru dallái nagyot néztek, mikor a gömbölyű fenékű poharat egymásfenéig üritette s bicezve sugdosták egymás közt az ilyen virtus műszavát: ex. Igen exel iszik Kienruss Ottokár életének hatvankilencedik, nyugdíjaztatásának tizennegyedik és házassága harmadik évében.

Nem is olyan rossz állapot az, mikor berug az ember. Először ábrándossá lesz; ilyen állapotban gyerekség az egész veresínálás. Már több bortól kitélik az a nótá is, még többől vakmerő lesz. Akár a tigris. Ez kell neki, bátorság, melylyel oda merjen lépni a felesége elé, leróni véle a nagy számadást. — „Te asszony, te rossz asszony, te czudar asszony... Ha így állana elébe, ugyan mit szólna hozzá... Azt mondaná:

„Mit? Még szólni mer valamit ez a pipogya farkánkó. Hol az a sodróta! Huh! Igy felelni bizonyosan. Nem, még nem elég a bátorság, hiszen alig ivott. Bora fogyott újra. Mintha szép szőke haj ingerlő csomója szaladna az üveg vékony nyakán át a pohárba... Sainte látja a szőke kék szemét, fítos orrocskáját, hegyesre szopott czukor forma száját, hétéhré vállát... Hej, az a Gombkötő János, az a gombkötő Jancsi, miért huzta a negyedik számot!...

Kienruss Ottokár dalolt; a korcsmaszobák rezes orru dala újra összedugták a fejüket, azt sugják: elázott!... Elázott! Erős mint a szikla, bátor mint a tigris. Itt az ideje a számadásnak. A hajnal pirossága, mint a porleányka rózsás arcza. bepillant a moecos zöld függöny mellett.

Kienruss Ottokár elbotorkált. A folyosó ajtónál újra megpróbálja szerepét. Senki sem látja, hiszen ime a harmadik szobában van már és senki, senki... Majd lesz a negyedikben! A vén Mojsi, mitha a régi jogok visszafoglalásának ideje lenne felhever a pamlagra... Félt az asszony, nem mer ajtót nyitni... „Te asszony, te rossz asszony” — kezdi el szerepét... Zaj támad a szobában, papucs csoszog. Jó lesz mégis kisé hátrább lépni... Kilép a szakácsné, utána a gyerekek; az mosolyogva, ezek pityeregve.

Rövid negyedikora után a gyermekek elzengett előlájából megdunda Kienruss Ottokár, hogy volt felesége, de már nincs. hogy nincs gyermeke, mégis van négy s hogy tulajdonképen nagyon ostobául gondolkozott, mikor nem maradt csüszos lábú kopójával szobácskájában, mely nem volt nagyobb egy faköponyegnél; nem ette tovább a korcsmában a sátrányos levest, terhonyát, cseh-pimaszt életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özvegyes hatodik évében!

Bellosits Bálint.

Ébredjétek! Vers. Képpel. Irta: Pósa Lajos. A kis kotnyeles. 8 képpel. Irta: Sebők Zeigmond. Isten hozott, kedves ibolya! Kóta. Versét írta: Pósa Lajos. Megzenésítette: Tihanyi. Szakított játék. Apa órája. Vers. Irta: Versényi György. — A 11-ik számban közölt rejtvények megfejtése. Adakozás. Nyugtázás. — A szerkesztő bácai postája. — A 13. szám mellékletén: A szerkesztő bácai postája. — A 11. számban közölt rejtvények megfejtői — A kiváló gondnal szerkesztett és gyönyörű képekkel ellátott „Az én Ujságom” hetenkint 16-18 oldalon jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt. Megrendelhető „Az én Ujságom” kiadóhivatalában Budapest, Andrássy-ut 10.

— „Kenyér”. A „Magyar Gêniozus” re-
mek kiállítású képes hetilap márczius 27-iki száma, az árvegyei inségések javára „Kenyér” czim alatt, a „Magyar Gêniozus” szerkesztőinek Hevesi József és Karczag Vilmos szerkesztésében fog megjelenni. A „Magyar Gêniozus”, melynek állandó munkatársa Dóczy Lajos nagyevű költőnk, s melynek hasábjain most indult meg a hírneves írónd Beniczky Lenke „Öt órák” czimű hatásos regénye, negyed éves fennállása alatt az olvasóközönség részéről oly rendkívüli pártolásban részesült, a milyennel egyetlen más hazai vállalat sem dicsekedhetik s bizonynyal ennek kö-

szönheti, hogy ime már a 13. számmal egy országos jelentőséggel bír, — teljes rokonszenvre méltó mozgalmat kezdeményezhetett, mint a „Kenyér” emléklap megjelenése, melyet közleményeikkel gazdagítottak politikai és társadalmi életünk legkiválóbbjai, irodalmunk és művészetünk színe-java. A „Kenyér” cz. emléklap renki-
vül diszes kiállításban 5-6 (esetleg több) ivnyi tartalommal, a „Magyar Gêniozus” egy igen szép színes műmellékletével fog megjelenni. A meglepő és jellemző rajzzal ékesített czimlapot a „Magyar Gêniozus” rendes rajzolója Sávely Dezső készítette. A „Kenyér” emléklap ára csak egy forint, a mely összeg a „Magyar Gêniozus” szerkesztőségéhez küldendő (Budapest, kerepesi-ut 14 sz.). A „Magyar Gêniozus” rendes előfizetői, azok is a kik április elsejétől az előfizetők sorába lépnek a „Kenyér” czimű diszes emléklapot, valamint a színes műmellékletet nemkülönbön a Beniczky Lenke regényének az elejét ingyen kapják. — A „Magyar Gêniozus” képes szépirodalmi hetilap előfizetési ára egy negyed évre 2 frt 50 kr. A „Kenyér” ára bérmentve 1 frt. A „Magyar Gêniozus” szerkesztősége és kiadóhivatala (Budapest. kerepesi ut 14. szám).

Szerk. üzenetek.

Csáktornya. Sanyaró V. A legközelebb jö. Keressen fel bennünket gyakrabban ilyesmivel vagy mással. — A. Lendva. B. Az illető évfolyamokat nem találjuk. Majd ha egyszer bejő. tán előkerithetjük. Az elhatározás helyes. Mindent meghoz az idő. Csak türelem! A vendeket olvastam a M.-Szombatban. — Iparos ifj. egylete M.-Szombat. Az utóbb küldött 2 firtal f. évi márczius hó végeig van kifizetve.

vel vagy mással. — A. Lendva. B. Az illető évfolyamokat nem találjuk. Majd ha egyszer bejő. tán előkerithetjük. Az elhatározás helyes. Mindent meghoz az idő. Csak türelem! A vendeket olvastam a M.-Szombatban. — Iparos ifj. egylete M.-Szombat. Az utóbb küldött 2 firtal f. évi márczius hó végeig van kifizetve.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Ujonan berendezett legfinomabb és legdivatosabb

néi keztyü

raktáramat a t. hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom.

POLLÁK GYULA

Csáktornyan,

főter. takarékpénztári épületben.

Egy 3-4 polgári iskolát végzett jó családból való ifju

tanoneczul

azonnal felvétetik

MAYER S-nel
Csáktornyan.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

IX. tečaj

Vu Cakovecu 3-ga aprilisa 1892.

Broj 14.

5 urednik moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Cakovecu.

Izdateljstvo:

Kajliara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomogajućega činovničkoga družtva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

Domovina.

I.

Od onoga, kaj domovina reč zname-
nuje, vnoği čisto kriva štimanja imaju. Nigdo skoro, ali malo gdo si naprvo po stavlja pri reči ono, kaj misli je, kada se od ljubavi domovine govori.

Z vekšinom domovina zove se ono mesto, gde je človek rođen. Da ovo bar zvešema nije pravo, pokažuje ono znano proročje, koje veli: nije ono domovina gde smo rođeni, nego gde se hranimo.

Domovina vu vlastitom razmenju je ono vekse družtvo, kojega človek je jeden skupkotrig; domovina je ona država, ko j j podložni jesmo, ali zarad našega narodjenja, ali kajti se onde naselili i nastanili jesmo.

Družtva, naj budu ona velika, ali mala, nahaja se na kojem goder mestu i osebitoš mesta daje njihovim stanovnikom svakojačke koristi, po kojeh njim ono mesto preštmano i posledno drago postane; zato nije krivo, ako se jeden orsag, varaš ali drugač koje mesto za domovinu računa.

Imam takaj zroka od družtva, vu kojem se žive, vu zavetju domovine spomenek vučiniti, ar navada je dapače i one domorodce ozivati, koji se za dobro jednog malog družtva živo skrbiju.

Orak imaju duhovna iz svetska družtva; ovak časti i rukotvorstva kak i osebná mesta svoje domorodce, ali kaj se takaj veli, domoredne skupkotrige. Ovi razluuju se od drugih poleg razlučnosti, pradžavljih i okolnostih, po lastovitih čutenjih, po lastovitih temeljih i po ovem primerenih činjenjih.

More sa zadnjič trsiteljom za dobro lisor spomenutih družtvih poljeg običaja ime domorodcev puščati; krivo bi se vendar činilo i suprot navadi govori, da bi se ovakva mala družtva domovina ozivala. Družtva mala nahajaju se vu svaki domovini, nesu vendar ono, kaj vlastito domovina zove se.

Država ona, iliti ono veliko družtvo, koje vnoğıpt čez više orsagov preteže se, koje po jednom istom poglavarstvu poljeg odlučenoga načina ravna se, gde po zapo vedih dobro svelh stanovnikov iliti skupkotrigov tak, kak po očinski skrbljivosti dobre dece jednoga roda podive i zdržava se, vlastito domovina zove se.

Država je domovina oneh, koji jednomu istomu poglavarstvu, jednomu istomu ravnanju, načinu i jeduem istem naredbam jesu podvrženi.

(Konec sljedi).

Z A B A V A.

V r a g.

Sabrana medjimurska pripovest.

Vu jednom selu lěpog nam Medjimurja, živel je vu duhu seljana živi vrag. Svaka reči, svaka pomisel, svaka psovka roditelja i ista zabava odmornih dana, bila je skop ana pripověšču vruga. I istoj dēci, koja jedva izbuincaše reči „mama, tata,“ bil je taj crniš pred očmi. Kada bi se na svetke skupili seljani vu krug, pripovest o vrugu nebi pomanjkala I do skora bil je raznešen po čeljoj okolici glas o tih pripovestih, te bilo selo razvikano. Kad' bi iz obližnjeg mesta odputil gdo vu to selo, te vratač se dimo, nebi pomanjkalo znana pitanje: da li si videl vruga? — A kaj je bil vu zrok tomu brljanju? gdo mu je vlejal vu dušu tu senju? Eto pripovēđal budem vam, i previdli budete za istinu da ste vidli živog pravog vruga.

Kada je jedne nedelje vu predvečerje posedel svet pred hižice, zapraši se nekaj vu blizini tak, da su se svi seljani zdigli, da vide i promatraju tu nenadanost. I približi im se zbilá nekaj, kaj još nisu vidli. Človek obučen vu crno odelo, cilindrom na glavi, sedi na lěpom crnom konju, držeć rukom preobučenom belimi rukavicami vuze, napeto tak, da se konj

mal' ne udavi hrzanjem. I odjaše kalopom izravno vu dvor oštarije. Doleteč naglo, saletiju mu vu usret sluge i pomogoše mu mi' sa konja; a on im zapovēda, da mu zutra vu jutro ob 7 vuri, čista i osedljana pripreme, jer da bude dalje putoval. Sluge pripravn i ovršiti zapoved, klimali su s glavom, a gospodin ide vu oštariju. Sede sam za jeden stol, gde je samo buljil vu stēnu ikeseč zube iz širokih vusta. Na jednom ustane, te zapovēda, da mu imadu zutra vu jutro vu 7 vuri, vu spavaču sobu donesti, črnu kavu na plehnatim tanjiru, a tam da ima obasvir vruća žeravica Birtaš nekaj zbnjen s' čudne zapovēdi, pokloni se i reče, da ga vrlo rado posluži čim samo mogel bude. I taj gospodin otide uprav vu spava u sobu.

„Gdo bi to biti mogel?“ pitaju začuđeni ostali; a birtaš samo mahne s rukom i iztisnul: gdo?! varoški kakov gospodin.

Vu jutro pojde sobarica vu sobu tog gospodina, da mu za pranje pripravi vodu. Svrne gled na postelju dotičnog i opazi čudo nevidjeno: iz postelje se vidi konjska noga. Malo, da ju taj prizor ne za stavi za crnom zemljom. Poleti do gospodara i sluga, vefeč im, naj idu s njom, da vidiju nekaj do sele nevidjena. Vu sobu došuljaju polehko svi vuku aoi tak tiho, da ih tobož neće čuti spavajući stranski. Kada dojdū vu dvor, razpravljaju, da taj gospodin ne da je samo srodan s vragom, već da je pravi vrag, jer da je on već slična doživil.

Približi se i 7 vur. Sam oštariš pōnese vu sobu na žeravici kavu; gospodin bil je već obučen. I konj je već oči čen, te već seče celi zdrhtan Lovro s njim po dvoru. — Pravo čudo, kak se vu brzo raznil glas vu selu, da je vrag prenočil vu oštariji. Radoznali seljani zgrnuše vu dvor, da vide, kak bude gospodin vrag zajašil svojega vranca.

Za kratko vrēme izadje gospodin iz hiže, približi se konju, sede se na njega, i slugi pruži „trinkgeld“ i pojaše kalopom iz dvora. Čim Lovro primi vu ruka darovanu skudu, zavrisne i skoči hvat iz nad zemlje, te hiti skudu taki iz ruk. Svakolika nalazečih vu dvoru, ogrne oko Lovre, pitajuć ga: kaj je za Boga?

Nije smogel daha da odgovori, već je samo pūhal na rukah, te mahneč samo kadkada rukom, tobož naj čekaju, dok ga bol mine, onda bude im pripovēdal. Kada mu odlanu, pripovēda, da je skuda vruća bila kak ogejn. I čim mu proteče ta rič, tvrdilo se posvema, da je to vrag i nigdo drugi. „Pa nisam li vam taki rekeli! zagnim srdit Lovro.

Vu celom selu je svaki pripovēdal jeden drugomu samo od vraga. Stare babe vu zlamale ruke, moleč od Boga pomoč. Seljani ili su k plebanušu moleč ga, da im posveti hiže, nu on se neodputi videč, da bi mu zādalo premnogo nekoristna posla, dat je prirediti čeber vode i posveti, a seljani grabili su kak nori, samo da čim predi prispiju dimo, da poškopiju stan. Soba vu kojoj je spaval vrag, je taki ta mjanom nakadjena bila, o postelja na polje hičena. Oštariš ju hotel prikazati, nu nitko nije bil tak siromak, da ju pod svoj krov nastani.

Prvi dan čim je to zbil, došlo je vnoگو ljudstvo popitkivat o teriaša za ov dogadja; on im mnogo, mnogo izpripovēda, na svršetku je gliboko zdehnul,

razkričil ruke, vefeč naporno: Da bi predi znal, gdo je on, nebi pod mojim krovom prenočil! A seljani odprtimi vustami gledali su mu vu žive oči, te samo klimali s glavom.

Nekoliko danah za tem dogodjaju došel je plebanušu list:

Dragi amice!

Ja poznat sam Ti šaljivdija i iz mudrih jednu šalu o kojoj si svakako čul:

Posudil sam si črnoga konja, obukel sem črno odelo, te kupil od sintera konj sku nogu, da ju seljani ne vide, preobul ju papirom. I dojašem kalopom vu oštariju tvog sela. Znajuć, da jutro dojde sobarica pripravljat za vmivanje vodu, da ju isnenadam, mjesto svoje, pružil sem konjsku nogu. Da budu me pako bolje držali za vraga, dal sam si na žeravici donesti kavu; na žeravicu del sem skudu, da se ogrije, te ju za „tringeld“ pružil sem slugi; a da se samsnjom ne opečem, obukel sem rukavice.

Oprosti mojoj šali! pripovēdal budem Ti skoro više.

dr. N. N iz Preloga.

Kad to upnik pročita, sladko si namisije; videč pak, da ljudi jo te ne miruju i da se navēk o vragu pripovēda, odlučil sem ih odvrnuti.

Još dan danas govori se vu tom selu od vraga, akoprem od tih nijedan ne živi, koj ga je za istinu videl

Napisał:

Alois Kralj.

Spravišće na Gregurjevo

ili žabja larma.

Napisał: *Glād Terencz*

I.

Regeregeregere — kekeke — kekeke — bukeke — bukekekeke — cmek — krekrekre — kvoart; grgegrgrgrgrge — kum — kum — krak — krak — bukekeke — kvart — kec — žvak — žvark — bukekeke, i jezero koje kakvih glasov čulo se je pod veler Gregurjeva za grofovskim marofom. Bila to larma jezera žabah: kreketušah, hrčenicah, gubavicah, krastačah, gatalinkah, mukačah, skunjačah, kumacah i poluglavacah.

Blago sunčene prebudilo je vu ogromnoj šasom i setincom obrasloj grabi (močvari) zimske pospance, pak su se na Gregurjevo kakti po dogovoru iz vsega grla oglasili, da opet živiju.

Nedaleko te mlake bila je hižica, vu kojoj je stanuvail stari iznemogli ciglar Žiovani Koltello (talijan), koji je črez zimu čuval na marofu ciglarsku robu; a kad bi ciglari iz Udine došli, dočekal bi Žiovani svoje zemljake (domorodce) sa punom zdelom pečenih zabjih nog čul. Žiovanija poznala je vsaka živa žaba, zato su mu kakti vtruc napravile larma, a on, da nje vtiši, odpri je obločec od hiže ter je srdito vu žabju larmu krical iz vsega grla: Basta, basta makake! — basta makake — figure! — Ali je, ne pomaže to; — žabje spravišće vudrilo je vu još vekšu larmu, a Žiovani videći, da ga zlobne žabe neposlušaju, srdito im je doviknul: Dunke fora bestie! — pak ka i je zaklopil obloka, glasno je sam sobom o najvećšem zatoru (fondanju) žabah snoval, a na

zadnje proti jutro vu svoji osnovi, vu platanu i zaspal.

Žabe — je žabe razardile su starca Žiovanija; nu pak kakva su to stvorjenja te žabe? — Vsaka stvar vu nečem je spodobna drugoj stvari, ali čemu je spodobna koja žaba — recimo prtijasta kreketuša, pomozite mi reči.

Kada je stari skupec, škrtac Lovra bitil žlicu na policu i ni već dosegel za njom, došli su susedi, da ga zdignu vu pljesnivo-ga štrozoka i pospraviju med četiri nestrugane deske, pak poklopiju krovom izpod kojega požalovanja neims. — Matjaš je pograbil pri glavi, a ostali koji pod križeci, koji pri nogah, pak su naphali mrtveca vu raku, ali nut čuda:

Izpod mrtve glave omeknulo se nekaj nadutoga, prtijastoga, zelenkastoga, i opalo je na tla, Stante bratja! — zaviknul je Matjaš, — to nije po pravom. Nut gledite, kaj biva od duše škrtoga (skupoga) čovēka, pretvorila mu se duša vu zmazanu žabu, — eto je glej nakli poleg postelje, kam se je poleg mojega ramena poskliznula. Ljudi su izbuljili oči, a Matjaš grabil je već za vranku od vratih, da pobēgne. — Prekrižil se je Ivo i Peter, a Marko je izmrmljal „Otec naš“ za pokojnikovu dušu, pak je zgrabil prisljonenu metlu, da s njom grēšnu dušu, koja se je eto pretvorila vu žabu, vu kut pregne. Kad je potegnul metlom dva tri puta po toj pregrehi, opazil je borme i široki gubec, a na vrhu gubca i svetlu bradavku. Aj čudne žabe, ljudi!

Marko si je ribal oči, a kad tem, pričiniu mu se, da vu tom pregrešenju vidi Lovrinovu kesu, vu koju je pokojnik navađen bil težkom mukom izmučenih 40 procentov interesa na sto od posudjenih kapitalov spravljati.

Marko se okurazil, prigrne stvar k sebi i nije se vkaniil: poligne staru kožnatu kesu, koja je kaj od kufra, kaj od vlažnoga ležanja pozelenila pod glavom škrtca (skupca); — prisegel bi vu prvi mah, da nije drugo, već prava pravena kreketuša žaba, zmazana od praha i nereda hižnoga.

Negiblje se, nezdize se, anda živo nije, duše neima! Marko poprime za bradavicu od gubca, i nu to glej: Prava, pravena žaba, vu kojoj su ljudi vgonjavali skupčevu grēšnu dušu, pretvorila se vu kesu punu vsake fele penez.

Složao su si bratja podelili blago, poleg kojega je Lovrina gladen i žedjen od skrotosti, skuposti vumrl, i lahko su ga pospravili.

I nut tak, gdo nije videl žabu, naj pregleda skupčevu kesu, pak si lahko predstavi žabu, koja se more vu vsakom predelu: bilo vu vodi i blatu, bilo na zemlji pod kamenom ili klodom, bilo na prostom polju, na niskom grmu ili visokom stebļu; jednom reč um; vsigdi gde ima živih kukcov, pužov, črvov, muhah i kojekakve balave nesnage, vsigdi je žaba sa svojom nigdar punom torbom, pak bere i prebira suvišek kukcov, pužov, črvov, muhah i ostale gamadi, koja bi drugač ljudem i prirodničnam predosadile.

Kada pako prestanu kukci i mušice poskakuvati po zemlji i nad vodom, počme li se i ostala trošna gamad vu blatu i zemlji zakapati, poprime i žabu sen, pak ona vu najbližešoj blizini, bilo vu blatu, bilo vu kamenoj ljuknjici ili šuplju drēvu, najde prilično mesto; tu se pritaji i nazadnje vusne, zaspil, ter spava do ti čas, dok ju opet protuljetni sunčani traki neprebude.

Akoprem je Žiovani bil pravi zabji „martello“ (hamer), ipak je rajši imel gatalinku [božju šabicu] na toliko, da joj nije

dal zaspati u gustom h'adnom blatu, nego ju je vzel u toplu hižu, da ga kadkada zmislil svojim glasom, da kak bude opet žabah sa debelimi bockami, čemu se vnoji u postno vr'eme toliko raduju ter Žiovanija vsaki dan za bocice (žabje noge) nahetuju. A na koncu trebal je on gatalinku, da mu prorokuje deždja, ar tak budu navšć još za dobe ciglari svoju na suncu izloženu robu ljepo po suhu pod krov spravili.

Vu priličen čas po gatalinku odprl je Žiovani obloka, da se izdere na larmaste žabe; ona je vpotrebila priliku i nevidicu vmekne se ter vu živi čas vsa radostna umesala med svoje, da pojakša larmu svojim koliko igda mogućim kre — kre — kre!

Sutra dan ranim jutrom, kada još nikoga čuti ni videti nije bilo vu blizini žabjega svēta, počela se je družba skup spravljati, da se pozdravi rod s rodom, znanec sa znancom; da se na dospomenku izmene zimski sni i doživljaji.

(Drugiput dalje).

KAJ JE NOVOGA ?

Nova skola.

Iz Kotoribe nam pišuju, da je tam 25-ga marcija obćinsko poglavarstvo odlučilo jednu lepu školeku zidanicu kazidati vu dojdudem letu. Letos si budu cigla i drugu materiju za zidanje priskrbeli a k leti počeli zidati. Hvale vredni obćinari!

Dogodjaj pri regrutaciji.

Pred dvemi tjedni se je vu jednom varšincu naše domovine pri regrutaciji dogodilo sljedeće: Nekakov Matijaš II. bil je pozvani pred komišiju. I za čas do el je vu hižu jaki dečko, postavil se je pred prezaša i rekel je: Gospon oberlajtnant, javljam pokorno . . . — Tiho budi i slēči se! — Ali gospon oberlajtnant . . . — „Mir le — I ov dečko se je po malo slēkel, a kad je komišija zgdalala njegve snažne (jake) kotrige i jaka prsa, izrekla je jednoglasno: „Taugl h l“ (spodoben). — Ali gospon oberlajtnant — No, vezda moreš govoriti. — Gospon oberlajtnant, javljam pokorno, da je Matijaš II. jako zbetaal, ter je mena, svogjega suseda zaprosil, da bi njim to prijavil. Ja sem Peter F, kaprol vu rezervi.

Regulacija valute.

Austrjanska komišija za regulaciju valute zaključila (dokončala) je svoje dospomenke. Vu zadnoj sesiji govorili su: profesor Saks, direktor Tausig, bankir Thors, R. Walcher i književnik Warhanek. Bivši glavni tajnik austro-magjarske banke Lucam zahvalil se je zatim ministru financijah dr. Steinbachu, koj je sam rukovodil razpravu, na kaj se je minister kratkim govorom zahvalil kotrigom komišije za njihov trud i zaključil dogovor. Direktor Tausig konštatuval je na temelju tabelah ministra financijah i tečajnog lista, da vsi dugi austro-magjarske monarkije iznose svotu od 9.726.100.000 forinti. — Od ove svote odpada na orsag 5.316.600.000 forinti, na zemlje i obćine 244.900.000 forinti, na željeznička društva i založne zavode 3.695.400.000 forinti, na druge fele velika poduzća 470.200.000 forinti.

Žuta zimica.

Iz Genove javljaju: Denes iz Rio de Janeiro simo prispevša ladja „Colombo“ i

mala je putem 44 slučaja žute zimice, od kojih je 15 vumrlo.

Sameubojstvo-soldata.

Vu Beču se je pred nekolikimi dnevi vu tamošnjem arsenalu (vu kasarni) stretil jeden soldat. a slučaj je hotel, ter su pri tom nastradali i drugi dva soldati. Kako se za vezda zna, pripetilo se je to ovak: Jeden podkanonir, imenom Šajner, stretil se je vu svojoj postelji tak, da je svoju pušku naperil vu prsa, ter ju je nožnim palcom sprožil. Kugla je soldatu predrila prsa, nego nije se zastavila, nego je vudrila i vu drugoga soldata Soldatu Truklu, koji je ležal na svojoj postelji, predrila mu je glavu i još je bila kuglja dosta jaka, da rani i jednog tretjega soldata na ramenu. Nesrećnik Trukla ostal je na mestu mrtve, a postal je aldov samo zaradi toga, kaj je spal na postelji obratno, tojest bil je glavom obrnjen tam, gde navadno noge dohadjaju. To su navadno činiti soldati po staroj navadi one noći, kad im mine polovina presentae službe; a to je bilo pri ovom nesrećniku prav one nesrećne noći. Šajner je vumrl tri vure kesneše.

Početak protuljetja — i konec sveta.

Dvadesetoga marcija meseca vu jutro ob 4 vuri 15 časov po našem vremenu stupila je naša zemlja na svom putu vu znamenje protuljetja, astronomskog poljeća, t. j. dan i noć bili su zervema jednaki. Hoće li za astronomskim protuljetjem sljediti i meteorozko, nemore se stalno reći, ali se bar čini po vezdajšem vremenu. Naravno, ako bi poznati prorok vremena, Falb, imal prav, mi se nebi mogli dugo veseliti živaju protuljetja, ar već za 28-ga marcija prorokuje on prav strahovita pripećenja, koja se budu 28 ga aprila opetovala. To da su, veli on, dva najkritičneša dana ovoga čeloga stoletja. Kaj se bude te dneve dogodilo, o tom dakak mi nesrećnici nemremo niti naslucivati, ali da te zgođe moraju biti upravo grozne, da se već po tom misli, kad nam navadni kritični dnevi prvog reda donose povodnje, oluje, potrese, i sposobne nevolje. Kakov stopram mora biti dan, koji je najkritičneši vu čelom stoletju? Na sreću ima puno ufanja, da budemo preživeli 28-ga marcija, ar kad bi svēt već toga dneva prepal, nebi mogli doživeti 28 ga aprila, a to bi bil kvar. Jeden od Falbovih konkurentah prorokuje za čelo ljeto ovakovo vreme: Do prvih dnevoj aprila, imali budemo ljepo toplo vreme. Onda bude sljedilo oblačno vreme, dežlj i hladni dnevi. Od 24-ga aprila opet bude preljepo vreme, koje bude trajalo do 10-ga ili 15-ga majuša. Po tom megle, oblaci, deždji i vetri. Stopram 5-ga augusta opet bude nastalo ljepo vreme, koje bude potrajalo do kesne jeseni.

Obeseni Šnajder Franc.

17-ga marcija meseca vu jutro ob 7 vuri obesen je vmošitelj služkinjah [deklah] Šnajder Franc vu Beču. Jeden dan prejdi se je spovedal, za tim je dugo molil vu kapelici ter je malo spal. Vu jutro pital je svojega branitelja, jeli nije više moguć pardon, a kad mu je fiskal njegov branitelj odgovoril, da nije, rekel je: Pak dobro, vu ime božje! Svojemu branitelju izjavil je, da jako žaluje svoja huda dela i čine. Za tim je pil kavu, vužgal si je cigaru, ter se je kratko vreme spominal svojim tovarušicom. Malo za tim, nekaj pred 7 vurom došel je po njega novi frajman Jožef Seyfried. Pri vešenju na galge bilo je nazočno do 103 ljudi. Šnajder bil je svezan, vrlo bled nego

pripraven i miren. Kad su ga pomagači frajmani vezali, molil je, da ga nevezu previše jako. Kad su ga podigli vu vis, rekel je: Vu ime božje, hotel bi još govoriti. Čin vešenja bil je se četiri časa ovršen. Za tim je svećenik rekel nekoliko rečih, naglaanjuć, da se je Bog ubojici vu zadnjih časih smiloval ter mu je dal s poznanja i požalovanja Dok su nazočni doli vzel skerske, molil su otec naš i zvonilo je zvono. Ob 8 varil bla goslovljeno je mrtvo telo obešenoga.

Pol milijuna forintih raztepeno na zemlji.

Vu sobotu tjedan na večer vudril je budimpeštanski cug na aradskom banhofu vu solnočki lastcug zaradi krivo postavljenih skretalica (vekslov). Pri tom su sdrobljena dva poštaraka vagona, a jedna su kola [vagon] prehićeni. Dva poštaraki činovniki (službeniki) zadobili su lehke ozlede. Vu obedvejuh poštarških vagonih nahadajalo se je vu malih paklecih pol milijuna forintih vu bankah, pak su vsi pakleci opali med činje. Od penz nije failo niti krajcar, samo dva preporučena (rekomandirana) pisma po svoj priliki dospela su pod kotače.

Matuzalem vu Hercegovini.

Bosanske jedne novine pripovedaju, da vu Dreznići pri Mostaru živi muš (poljodavec) imenom Antun Jurić, koj je vezda 130 ljet star. On je još zervema čil i zdrav, dela na polju i pohadja vsaku nedelju cirkvu, koja je dve vure dalko od njegovoga sela. Jurić ima još i oster, bister vid (pogled), ar na sto koračajov pozna vsakoga. Čudne oberve ima, tak velike i guste, kak najdeblješi mustaci; već krat je mora rezati da mu nebi prečili pogled. Njegova je pamet jasna i oštra ter rado pripoveda stare dogodjaje. Njegov otec je vumrl mlad, dočim je mati živela 120 ljetah. Ako taj Jurić za istinu živi, ter ako je za istinu 130 ljet star onda je za istinu pravi Matuzalem.

Nekaj za kratek čas.

1.

Betežnik: Gospon doktor, kad već moram vumreti, zato naj budu tak dobri i naj me daju po smrti parati; ar bi rad zeznati, od česa sam vumrl.

2.

Na sprevedu plesal je muš [gda su mu ženu nosili na grobje]. — Kad su ga zapitali, da zakaj on to dela, rekel je:

Ja se moram sa ženom tak raziti, kak sem se i žnjom žisel.

3.

Cigan je repu kral, to je spazil gospodar, pak hajd za njim.

Cigan je počel bežati, a gospodar tak za njim. Na to mu je gospodar zaviknul:

Cigan stoj! — Stanite vi, rekel mu je cigan, vas nigdo netira.

4.

Navučitelj: Koje stvorjenje je najplemeniteše?

Dijak: Svinja.

Navučitelj: Zaka?

Dijak: Zato — ar se iz nje delaju klobasice i čurke.

Selyem hamisítvány Egessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely szíros színű-ssalonnás-lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izsának) és sőtét barna hamut hogy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördik csak meggömbül. Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabéres és vámentesen szivesen küld hárkinék is mintákat akár egyes öltönyökre való- akár egész végekben valódi selyem szöveteiből.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

LOTÉRIJA. Buda 20-ga márciusa 1892.
76 65 18 3 27

Cena zítka — Gabona árak

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	8	50
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrř	8	—
Kukoricza	Kuruza	5	40
Árpa	Ječmen	5	50
Fehér bab	Grah beli	6	—
Sárga »	» zuti	5	50
Vegyes »	» změšan	5	—

863 tkvi szám 892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Fábri Mária férj Kraszovits Ivánné végrehajthatónak Fábri József és neje Vukovits Terézia elleni közönség megszüntetése iránti ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő podtureni 121 tk. 151 hrsz. a. ingatlan 612 frt 50 kr. becsárban a vizeárverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892 évi április hó 19-án d. u. 3 órakor a podtureni község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozó, tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1892. évi márcz. hó 5. napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 500.

Hirdetmény.

Van szerencsém legnagyobb és legizlésebb választéku **himző minta előnyomatli készletemet** a tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe ajánlan.

Weisz Miksáné.†

Lakásom: Gráner — előbb Konyári féle házba. 993 3-3.

KOZE za čizmare,
KOZE „ sòstare,
KOZE „ remenare
KOZE „ Satlere

Na malom i na velkom
DOBRU ROBU I FAL

pri B. MOZES

VU ČAKOVCU
piac. polek farne cirkve
moči dobiti.

974 8-10.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS.

Mindennemü **ruha kelmék**, fekete és színes **kásmérok, kreton, voil, szeflr parket**, valódi **rumburgi és kreász vászon, chifton, ágy és asztal terítők**, mindennemü **szőnyegek** selyem, gyapju és mosó **kendők**, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon **zsebkendők, posztó és férfi ruha-szövetek**, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok mindennemü **ingek, gallérok**, selyem **nyakkendők, hartsnyák**, fehér és színes **kötő pamut**, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett

a beszerzési áránál tetemesen olcsóbban adatkak el.

MAYER S-nél
Csáktornyan.

A beszerzési áron alól.

Üzletmegnyitás.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy Csáktornyan Varazsdi-utca 5. sz. Dolencz-féle házban egy

templom, czim, szobafestészeti és épületbutdor mázó-üzletet

nyitottam.

Főtörékvésem oda fog irányulni, hogy becses megbízásait pontosan és teljes megelégedésre — a lehető legjutányosabb árak mellett eszközöljem.

Szives igénybevételeit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Csáktornya, 1892. márczius hóban.

FRÁSZBALÁZS
festő és mázó.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tódor József és csatlakozott hitelező társa Neumann Ignác végrehajtónak Bánutay Károly elleni végrehajtási ügyében a visszarverést 83 frt 87 kr. tőke, ennek 1882. évi október hó 31-től járó 6 százalékos kamatai, 10 frt 95 kr. perbeli, 3 frt 95 kr. végrehajtási, 19 frt 05 kr. 1942/88 sz. árverés kérési, valamint 6 frt 90 kr. ezuttali költségek behajtása céljából elrendelte, mihez képest a nkanizsai kir. bíróságnak (a perlaki kir. bíróság) területén fekvő a novákoveczi 26 sztkjvében A 1 35, 1328, 1805 és 268—269 hrsz. a. foglalt ingatlanokból ugy az ezekhez tartozó aránylagos legelő és erdő illetményből Bánutay Károlyt illető egy tizenketted részbeni jutalékok 375 frt és sz. u. e. sztkjvében 1514 hrsz. a. foglalt ingatlanból u. e. illető egy tizenketted részbeni jutalék 32 frt becsárban 1892. évi április 20 án d. e. 10 órakor a novákoveczi község bíró lakásán Sarosi László csáktornyai lakos, felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Kikiáltási ár a fent kelt becsár.

Arverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap a, a másodikát u. a. 60 nap a, a harmadikat u. a. 90 nap a., minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6 százalékos kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint letetni. Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. bíróság tkvi osztályánál és Novákovecz község előjáróságánál a hivatalos órák a. megtekinthetők. Megjegyezzetük, hogy Kozlik János árverési revő és késedelmes fizető az 1881. LX. t. cz. 185 § a intézkedése értelmében bánatpénznek elvesztésén felül az elrendelt árverésen mint árverelő részt nem vehet. Kelt Perlakon 1892. évi január hó 20-ik napján. 501.

Csúsz, köszvény, tagszagadás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájásom stb. ellen legjobb bebiztosítás a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerterületen kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utazások léteznek, eanfelfogva mindig tartozzintan; „Horgony-Pain-Expeller” kéréndő.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtónak Holub Oszkár és társai végrehajtást szenvedők elleni 215 frt 60 kr. tokekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő a IV. hegykerületi 236 tk. 445 hrsz. a. ingatlanra az árverést 463 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1892. évi április hó 20 ikán d. e. 10 órakor

a IV. hegykerületi községbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat vagyis 46 frt 30 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kikiáltott szabályszerű elismerőnyát átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1892. évi február hó 10-ik napján.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság. 999.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtónak Bisztrovits Mária férj. Horváth Antalné végrehajtást szenvedő elleni 168 frt 70 kr. tokekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén lévő notornyai 401 tk. 1312 hrsz. a. 576 frtra, 1444 hrsz. a. 511 frtra, 1738 hrsz. a. 54 frtra, 1783 hrsz. a. 125 frtra és 1945 hrsz. a. 136 frtra becsült ingatlanra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1892 évi április hó 12-én d. e. 10 órakor

Podturenben a podtureni község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Arverezni szándékozók, tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kikiáltott szabályszerű elismerőnyát átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1892. évi január hó 17. napján.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság. 988.

A miskolci gyalog- és lovaslaktanya összes cement s csatornázási munkáinak vállalkozója.

Sartory Oszkár

építő-anyagok raktára és cement-áru gyára Nagy-Kanizsán.

Van szerencsém azon tiszteltteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkifináltabb minőségű mező- és vakolat-gipsz, építészeti mész, hydr mész, román cement, a román cement és valódi perlmooi portland cement

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá a Nagy-Kanizsán berendezett cementáru gyáramban bitumó és valódi portland-cementből készült cementlemezeket, lemezszeges város és iketo szintben, különféle nagyságban közönséges és mesterséges márványban gyártok mindenomni épület díszítményeket, szállított átvallalok cement építési munkálatokat u. m. veneciai-torrai gr. ut. mozaik padozat talapzat, vízvezető

cement-csatorna, falak szárazza tétele, vízvezetőkék helyreállítását, szarvasmaria ábrak sorompók, ábrak leültő kálak és vizgyújtók elkészítést, Steyer homokköt, karsai és kararai márványt, kelheimi lemezt, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen elonyosok falak száraz állapotban megtartására, — kereszt-ágakat, falkapcsolókat, a legjobb minőségű vasból gazdasági gépeket, ugyintzen szerzőmokat, valódi chamotte kályhákat a legolcsóbb árak mellett szállítok általában minden az építészeti és gépészakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és legújansabban teljesítenek. Kívánatra előleges árszabókat, mintalapotokat, rajzokat, fényképeket és mintadarabokat mindenkor kész vagyok beküldeni.

Kiváló tisztelettel

Sartory Oszkár.

Fiók-üzlet MISKOLCON.

Pályázati hirdetmény.

A Főméltóságú herceg Esterházy Miklós úr hitbizományi javadalmaihoz tartozó alsó-lendvai uradalom ker. Tisztartósága részéről, — a kerületben Petesháza község határában, a Mura folyó partján lévő uradalmi majornak a Mura elleni megvédése céljából, folyó évben létesítendő **partvédművek építésére** ezennel pályázat hirdettetik.

A partvédművek körülbelül 3580 köbméter rakott rözse fasínákból létesítendő s az egyes teljesen kész részletek úgy mint sarkantyuk, köbméterenként számítva lesznek kifizetve.

Minden e tárgyra vonatkozó felvilágosítások nevezetesen feltételek, elirányzat, tervezet és műszaki leírás a lendvai uradalom ker. Tisztartóságánál megtekinthetők!

Az ajánlattevés határidejéül folyó évi május hó 2-ik napja Alsó-Lendvára

a hercegi ker. Tisztartóság irodájába tüzetik ki. A munkát arányához mérten 300 azaz háromszáz forint óvatpénz teendő le, mely a teljesen befejezett munkát megtörtént átrétele után, a mikor a munkabér feletti végső elszámolás is megejtetett, fog visszaszolgáltatni!

Az uradalomra néve legelőnyösebbnek ígérkező ajánlattevőre néve, a pályázati határnapon felveendő jegyzőkönyv aláírása által nyomban feltétlenül kötelezővé válik. Az uradalmat ellenben, — melynek részéről a jegyzőkönyv a zárgondnokság jóváhagyása alá terjesztendő lesz, csakis a hitbiz. Zárgondnok úr Ó Méltóságának hozzájárulása esetén kötelezendi.

Herczei kerületi tisztartóság.

